

VERKEN ONZE KOLONIALE ERFENIS

Wat merk jij vandaag nog van het koloniale verleden?

Het koloniale verleden heeft de wereld van nu gevormd. Nederland veroverde en bezette vanaf de 17e eeuw verschillende gebieden over de hele wereld om te handelen in mensen, grondstoffen en gewassen. Dit wordt **kolonialisme** genoemd. Ook vandaag kun je nog steeds de invloed van dit verleden zien, voelen, ruiken en horen. Dit kun je **erfenissen** noemen. Denk aan het eten op je bord, de taal die je spreekt, de mensen om je heen, maar ook stereotypen en racisme. Dit zijn onze koloniale erfenissen.

PRAKTISCHE INFORMATIE

Werkvorm: Met deze werkvorm breng je het gesprek over koloniale erfenissen op gang.

Doelgroep: Voortgezet onderwijs

LESSONUP

In LessonUp vind je verdiepende informatie met verschillende kennis- en creatieve opdrachten. Zo krijg je meer inzicht over hoe dit verleden ons dagelijks leven nog steeds beïnvloedt.

www.lessonup.com

Ontwikkeld door het Tropenmuseum/Nationaal Museum van Wereldculturen en Fawaka WereldBurgerschap ter gelegenheid van de tentoonstelling *Onze koloniale erfenis* in het Tropenmuseum.

MEER WETEN?

Kijk op fawakawereldburgerschap.nl en tropenmuseum.nl/onderwijs

ECONOMISCHE
ONGELIJKHEID
IS OOK EEN
ERFENIS VAN
SLAVERNIJ

RACISME
HEEFT ALLES
TE MAKEN
MET
KOLONIALISME

ZONDER
NATUUR
GEEN
MOBIELE
TELEFOON

KUNST:
DAAR
ZIT
VERZET
IN

VERKEN ONZE KOLONIALE ERFENIS

Lesinspiratie voor de docent

Verdeel de klas in kleine groepjes van 3 - 5 leerlingen.
Benodigheden introductieopdracht: Set van onderstaande kaarten per groepje leerlingen. Deze kaarten staan ook in LessonUp om klassikaal op het digibord gebruiken.

1. Laat leerlingen de zinnen rangschikken.

Welke zin heeft hen het meest verbaasd en waarom?
Rangschik de zinnen van links (dit verbaast me het meest) naar rechts (dit verbaast me niks). Bespreek waarom.
Rangschik niet op mening: eens of oneens.
Het gaat om nieuwsgierigheid en/of verbazing.

2. Bespreek de titel *Onze koloniale erfenis*.

Wat is een erfenis en wat is kolonialisme?
Waarom wordt "onze" gebruikt?

3. Laat de leerlingen de achterkant van de kaarten lezen.

Welke koloniale erfenissen staan erop?
Over welke erfenissen willen ze meer weten?

4. Via de QR-code vind je in LessonUp verdiepende kennis, kijk- en creatieve opdrachten.

Extra opdracht:

Laat de leerlingen op een strook papier *Onze koloniale erfenis* schrijven. Laat hen daarna koloniale erfenissen in hun omgeving zoeken en fotograferen met deze tekst erbij. Bespreek alle verzamelde koloniale erfenissen in de klas.

Beeldcredits: @Susan Stockwell, @Fabiola Jean-Louis, @Zico Albaiquni, @Made Bayak. Grafisch ontwerp: Studio Odilo Girod

ONZE KOLONIALE ERFENIS

CREATIEF VERZET

Veel van de muziek die jij nu luistert komt voort uit muziek die in de tijd van de trans-Atlantische slavernij ontstond. Denk aan blues, reggae en rumba, maar ook samba en hiphop. Afrikaanse muziekritmen en klanken reisden mee met tot slaafgemaakte mensen en op plantages onstonden nieuwe muziekstijlen. Om verborgen kritiek te leveren, op te roepen tot opstand of als troost, om aan het dagelijks geweld te ontsnappen. Naast muziek, waren ook dans, theater en beeldende kunst een middel van verzet tegen onderdrukking. Ook vandaag zetten mensen creativiteit in voor een meer rechtvaardige wereld.

ONZE KOLONIALE ERFENIS

UITPUTTING VAN DE AARDE

Koffie, katoen, suiker, kaneel, tabak en goud zijn niet meer weg te denken uit ons dagelijks leven. Handelaren brachten deze producten naar Europa vanuit koloniën in Azië, Afrika en Amerika. Nederland bezette daar vanaf de 17e eeuw gebieden omdat er veel geld verdiend kon worden. Maar het winnen van al die rijkdommen tastte de natuur aan en putte de bodem uit. Bergen werden afgegraven voor mineralen, bossen gekapt en moerassen drooggelegd om plaats te maken voor plantages. De uitputting van de aarde heeft dus een koloniale geschiedenis. Ook de milieuproblemen van nu hebben te maken met onze verslaving aan producten. De tin in jouw mobiele telefoon zorgt onder andere voor vernietiging van koraalrif in Indonesië.

ONZE KOLONIALE ERFENIS

RACISME

Racisme is een van de hardnekkigste erfenissen van het kolonialisme. Racisme is discriminatie van een persoon of groep op basis van 'ras'. Racisme komt voort uit het onjuiste idee dat de ene groep mensen van nature beter is dan de andere, vooral vanwege uiterlijk en afkomst. Dit klopt niet: er is biologisch gezien maar 1 menselijk ras. Vanaf de 16e eeuw ontstaat bij Europese geleerden het idee over verschillende rassen. Deze 'rassenleer' werd vanaf de 19e eeuw gezien als een serieuze wetenschap. Huidskleur en afkomst werden ingezet om macht te houden over de gekoloniseerden, onder andere door wetten en regels in te stellen. Zo werden zowel wetenschap als de wet ingezet om het koloniale systeem in stand te houden.

ONZE KOLONIALE ERFENIS

ECONOMISCHE ONGELIJKHEID

Nederland is een van de rijkste landen ter wereld. Deze rijkdom ontstond voor een groot deel vanaf de 17e eeuw. Families, banken, bedrijven en ook de Nederlandse overheid verdienden honderden jaren veel geld aan slavernij en handel in producten, gewassen en grondstoffen uit gekoloniseerde gebieden in Azië, Afrika en Amerika. De economische ongelijkheid die toen is ontstaan kun je vandaag de dag nog steeds terugvinden. Je ziet dit verschil in welvaart terug tussen landen, maar ook tussen mensen. Dit komt onder andere doordat mensen op basis van hun uiterlijk en afkomst nog steeds als minderwaardig worden gezien. Zo is je achternaam van invloed op de kans dat je wordt uitgenodigd voor een sollicitatiegesprek. Of krijgen kinderen van kleur vaker een te laag schooladvies.